

Sau khi bùng nổ cu&#c t&# v&# văn hóa c&#a ng&#i Công giáo VN t&#i San Jose, có th&# nh&#ng câu hỏi sau đây đã đ&#c nh&#ng ng&#i theo dõi cu&#c t&# v&# y đ&#t ra: cu&#c t&# v&# văn hóa y có chính nghĩa không, - n&#u có thì đ&#u gì đã t&#o ra s&#c m&#nh cho cu&#c chi&#n đ&#u y, - kh&# năng, uy tín cũng nh&# đ&#c đ&# c&#a ng&#i (ho&#c nh&#ng ng&#i) lãnh đ&#o cu&#c chi&#n đ&#u y ra sao. M&#c đ&#u trong chi&#n tranh VN, ng&#i Vi&#t qu&#c gia ch&#u nhi&#u thi&#t thòi ghê g&#m do ph&#n l&#n ngành truyĒn thông c&#a n&#c M&# gây ra, nh&#ng trong cu&#c chi&#n đ&# b&#o v&# danh đ&# c&#a ng&#i Vi&#t t&#i San Jose, California, ng&#i ta nên ca ng&#i tinh th&#n t&#ng đ&#i vô t&# và l&#ng thi&#n c&#a ngành truyĒn thông y.

Tr&#c khi m&#i đ&#c gi&# và đ&#ng bào đ&#c ch&#ng này, chúng tôi m&#n trang gi&#y này đ&# chân thành c&#m t&# ng&#i thanh niên Công giáo VN t&#i San Jose đã cho chúng tôi hai cu&#n video, th&#i l&#ng t&#ng c&#ng trên 4 gi&#, trong đó, ông ta đã c&#n c&#u th&#u l&#i nh&#ng bu&#i phát hình c&#a các đài truyĒn hình đ&#a ph&#ng M&# vùng San Jose t&#ng thu&#t, bình luận và nh&#n đ&#nh v&# cu&#c chi&#n t&# v&# văn hóa c&#a ng&#i Công giáo VN t&#i San Jose. Chúng tôi r&#t h&#nh di&#n đã đ&#c s&# tin c&#y c&#a ng&#i thanh niên Công giáo ph&#n u&#t y, và &#c mong cu&#n sách này s&# không làm cho ng&#i thanh niên y th&#t v&#ng khi nó đ&#n tay ông ta.

Phía Báo Chí M&#

Vì gi&#i h&#n chi&#u dài c&#a ch&#ng này, chúng tôi ch&# đ&#m báo M&# vùng San Jose qua ph&#n tin t&#c và nh&#n đ&#nh r&#i rác t&# tháng 1 đ&#n tháng 9 năm 1987 là kh&#ang th&#i gian k&# nh&# căng th&#ng nh&#t.

Nh&# đã vi&#t t&#i m&#t ch&#ng tr&#c c&#a sách này, phe đàn áp &# nhi&#u ph&#ng ti&#n trong tay nên đã tung m&#i khí gi&#i ngay t&# nh&#ng ngày đ&#u, t&#ng r&#ng s&# đề b&#p mau l&# cu&#c chi&#n đ&#u t&# v&# c&#a ng&#i VN l&#u vong. Chính cái trò “c&# v&# l&#p mi&#ng em” y, và th&# y&#u kém v&# ph&#ng ti&#n c&#a phía Chính Nghĩa ngay t&# đ&#u đã m&# m&#t gi&#i báo chí M&#. Phe đàn áp càng h&#n h&#c, cay cú, càng tung thêm ph&#ng ti&#n đàn áp thì ch&# càng làm cho báo chí M&# nh&#n đ&#c rõ h&#n n&#a chính nghĩa c&#a nh&#ng ng&#i chi&#n đ&#u t&# v&#, và càng nh&#n rõ chính nghĩa y thì báo chí M&# càng t&#o thêm s&#c m&#nh cho phía Chính Nghĩa. Ng&#i ta có th&# k&#t luận r&#ng n&#u không có tinh th&#n l&#ng thi&#n và vô t&# t&#ng đ&#i c&#a truyĒn thông M&# thì đ&# luận M&# và th&# gi&#i đã b&# l&#a b&#p tại h&#i.

Ti m c Perspective c a nh t báo San Jose Mercury News đ ngày 25-1-1987, t báo y đđng hai bài đ i ch i nhau. M t bài ký tên Giám M c DuMaine, còn bài kia ký tên hai ông Tr n An Bài và Tr n Công Thi n. Vì phe đđn áp có quá nhi u ph ng ti n nên chúng tôi không th y c n ph i đ i m bài báo ký tên Dumaine. Đ i u quan tr ng và c n thi t theo thi n ý c a chúng tôi, là đ i m bài mang tên hai ng i lãnh đ o cu c chi n đ u t v t i San Jose.

Bài báo c a hai ông Bài và Thi n t nó đđ nói lên đ c cho th gi i bên ngoài bi t nh ng s ki n t i thi u cho th y qu th t cu c đđn áp văn hóa đđ đ i n ra t i giáo ph n San Jose, mà các n n nhân là nh ng ng i Công giáo t n n VN, ch vì cái “t i” duy nh t là đđ mu n b o v danh đ và truy n th ng Vi t Nam qua sinh ho t tôn giáo c a h .

Ch c n đ c vài s vi c và vài con s do hai ông Bài và Thi n nêu trong bài báo, ng i có sáng su t và vô t t i thi u đđ có th nhìn ra ngay chính nghĩa c a nh ng đòi h i h p lý và hèn m n c a nh ng Công giáo Vi t sáng s u t t i San Jose: v linh m c Vi t tích c c ng h yêu c u cho giáo dân VN t i San Jose có m t giáo x riêng bi t đđ b đá ra kh i giáo ph n, hai linh m c khác là ph tá cũng b c ng bách đ kh i giáo ph n. B t c m t linh m c Vi t nào n i khác mà mu n t i San Jose giúp đđ giáo dân VN đ u b c m lui t i San Jose. Đó ch a k nh ng bi n pháp đ i phó khác n a r t kém văn minh đđ ch p x uông đ u phía Chính Nghĩa.

K t qu s kh i là v n có nh ng linh m c Vi t Nam sáng su t và b t khu t, b t ch p m i l i đđ đ a đ t i San Jose giúp giáo dân VN. Đđ là ch a k nh ng tr ng h p mà giáo dân ph i l n l i đ i xa t i c g n trăm cây s đ xin l cho thân nhân!

Câu h i có th đđ đ c nh ng ng i Vi t, không phân bi t tôn giáo, nh ng c ng San Jose đ t ra là “có bao nhi u giáo dân VN ch ng đ i phe đđn áp t i San Jose?” Bài báo nói đ đđ đđ nêu rõ là ngày 6 tháng 8 năm 1986, trong bu i l g i là t n phong m t linh m c Vi t (b đđ s giáo dân Vi t ch ng đ i), có g n t i 2.500 giáo dân VN b c nh sát da tr ng ch n l i đ bên ngoài thánh đ đ ng, nh ng Giám M c DuMaine v n c l i nh i tuyên b r ng s ng i y “ch là m t nhóm nh”. L i tuyên b t đ i mình y c a ông ta đđ b các đđi truy n hình M t đ đ ng ph nh n qua các đ ki n và con s do các đđi y đ đ a ra (s đ đ c nói rõ h n n a đ đ đ đ i đđy ki m đ i m ph n tin t c và bình lu n c a các đđi truy n hình M v ùng San Jose).

Khi đđng t i các đ ki n và s vi c do phía Chính Nghĩa ghi trong bài báo ký tên hai ông Bài và Thi n, t San Jose Mercury News đ đ đ đđng nhiên xác nh n lý l ch c a t p th Công giáo VN t i San Jose là m t l c l ng ch ng đ i có t ch c, có chính nghĩa, có s c m nh và đ đ c lãnh đ o m t cách khôn ngoan cũng nh thích đđng. Bài báo này làm đ p m t cho n c M đ x này có

thá tiäp täc tä hào là vän có cä häi cho nhäng nhóm thiäu sä cät lên tiäng nói cäa mình näu cäm thäy bä thiät thäi. Nhäng bài báo äy cũng cho thä giäi bên ngoài thäy mät bä mät khác cäa nä cä Mä: làm thä nào mät hành đäng đàn áp văn hóa träng trän nhä väy läi có thä xäy ra täi nä cä Mä, và đáng buän hän näa là täi sao, Tòa Thánh La Mã có thä im läng đä cho nhäng kä đäi lät tu hành ngang nhiên dùng bä o läc tinh thän väi các tín đä khi các tín đä äy tha thiät muän giä nguän gäc cäa hä?

Phe đàn áp chä nêu ra đäc hai lý do rät yäu ät đä bào chäa cho sä tä chäi cäp qui chä giáo xä thä nhân, là lý do “chäa đoàn kät” và lý do “chäa đä mänh vä tài chánh” (hai lý do này đäc nhiäu đäi truyän hình bác bä bäng nhäng câu häi hoäc các đä kiän chäng minh ngä cä läi. Chúng tôi sä đä cäp đäi m này ä đä an viät vä truyän hình Mä). Hai lý do yäu ät äy đä bä bài báo cäa hai ông Bài và Thiän bä gäy bäng luän cä väa tình cäm nhäng läi cũng väa danh thäp cäa ngä i biät rõ mình đang đäi diän rät đäy đä cho chính nghĩa.

Täng thä âät kät quä vä “cha” kiän “con”, tä San Jose Mercury News đä ngày 3 tháng 4 năm 1987 cho chäy tit län “Giáo phän không thä đäy đäc nhäng ngä i Viät”, “Nhäng ngä i chäng đäi thäng täi Tòa”, “Engene Boyle (linh mäc đäi diän cho tòa giám mäc San Jose träc Tòa) bäi räi vì phán quyät cäa Tòa”, “Giáo phän thua ä Tòa”, và “Chiän thäng cho nhäng ngä i chäng đäi”.

Nhät báo Register, có sä phát hành län thä nhì ä Nam California (chä đäng sau có nhät báo The Los Angeles Times) đä ngày 13 tháng 5 năm 1987, cho đäc giä mät cái nhìn thäng thän vä cäm nghĩ cäa nhäng giáo dân Viät chäng đäi täi San Jose, và nhät là vä sä ngä i chäng đäi. Bài báo cäa tä The Register viät räng có 2.000 ngä i chäng đäi không chäp nhän tân Lm chánh xä cäa hä. Đä i cái täa län “Ngä i Công giáo VN tiäp täc xua đäi tân chánh xä”, bài báo ghi räng trong buäi lä ngày 16-8-1987, chäng 1.000 ngä i Công giáo VN la hét đä đä phän đäi viäc tän phong mät linh mäc mà hä nhät đänh không chäp nhän.

Viät đän đây, chúng tôi tä häi nhäng ngä i Công giáo nào vän còn chäa chäu nhän là phía Chính Nghĩa có đäng ngä i Công giáo Viät sä nghĩ sao khi nhäng con sä to län do chính báo chí Mä đäng täi, và tính cách täng đäi vô tä cäa báo chí Mä khi loan tin vä vä này khó có thä bä đäng nhä?

Theo lệnh của giáo quyền địa phương, cảnh sát và chó trấn xống vào nhà thờ St. Elizabeth, Mĩnitac, ngày 7-6-1987 xua đuổi các giáo dân Việt Nam tỵ nạn ra ngoài.

Một số người già, mang thai, hoặc bệnh tật, vì chậm chân, bị cảnh sát bắt và bị vờ lau thau để bằng hết chi nũ.

Tr v M C L C * Ch 6